

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

Veniți la Biserica mântuitoare.

Inchegat cum a vrut Domnul, poporul nostru, — din amestecătura de sânge din Romani, Daci, Iliri, Traci și Greci ce ia dat energia vitală, specifică lui, — a fost un popor profund creștin, ascultător și pașnic, caractere ce au luminat ca un far luminos în arena lumii trecute. Evanghelia propovăduită cu multă smerenie de clerul dreptmăritor creștin, era adânc sădită în inimile lor, iar chipul de pe Golgotha care amintea de patimile Mântuitorului era pentru străbunii noștri, față de atâtea vremii grele ce au trecut peste dânși, singurul liman de scăpare. Toate actele sociale și particulare le făcea numai sub auspiciile bisericii sale și tot poporul românesc întrecut din toate clasele sociale, dela domnitor până la cel mai umil lucrător își onora adânc și respecta până la sfințenie pe urmașii și propovăduitorii cuvântului lui Hristos, onorându-se prin aceasta implicat pe sine însuși.

Poporul nostru după cum prea bine știm, a trăit veacuri de-a-rândul izolat de curente mari de gândire universală și nu participa la frământările largi ale omenirii civilizate ci se mulțumea a duce o viață mai mult patriarhală, în jurul umilelor bisericuțe de lemn din trecut.

Priviți acum jur împrejur și veți vedea că nu mai suntem cei de ieri și nici chiar dincolo de spuma ușoară a orașelor, în pătura milioanelor dela țară. Pretutindeni o elasticitate neobișnuită de porniri, de îndrăzneală de criticism. Poporul nostru s'a rupt din tradiționala pasivitate, primind lozince și curente pe cari le elaborează uneori cu o largă vâltoare de patimi. Viața zilnică a familiei și cea a societății e plină de certuri, neînțelegeri, asasinat și tot felul de crime. Necredința și imoralitatea sunt regulă sunt publice. În trecut însă, camera avea atmosferă religioasă în toate, sub icoane sfinte ardea

nestinsă candela, masa se începea abia după binecuvântarea bisericească „spre înmulțirea pâinii, a vinului și a untdelemnului” boerii și muntelui se coborau cu mic cu mare în Dumineci și sărbători la sf. liturgie, la marea dramă divină, care reprezintă viața Dumnezeuului întrupat Iisus Hristos și jertfirea lui pe vârful Golgothei pentru mântuirea noastră, care îi contopea într'o inimă, un gând, un trup mistic al sf. Biserici în Domnul și Mântuitorul Hristos, care este de față pe sf. Masă în vinul euharistic prefăcut în însuși trupul și sângele Lui. Azi însă ele sunt goale.

Aceasta este dramatica și trista realitate ce se desfășoară sub ochi noștri. Toate acestea vin din cauză că nu izvorăsc din învățătura lui Hristos, ci sunt inovații introduse la noi din antibisericanismul și anticlericanismul revoluționar al altor state, din valorile furtunilor revoluțiilor lor. A fi însă împotriva clerului înseamnă a fi împotriva lui Hristos după cum spune sf. Ciprian: „*Episcopul e în biserică și Biserica în Episcop și când cineva nu este cu episcopul său acela nu este în Biserica lui Hristos*” „iar cel ce face ceva fără știrea episcopului său face slujbă diavolului” ne spune sf. Ignațiu. Dușmanii sunt azi mulți și sau ivit din toate părțile!

Se impun deci atitudini demne și categorice spre a putea răpune acest duh. Principiul ierarhic în Biserică, principiul sacerdotal e singurul prin care se pot rezolva problemele religioase și pe cari nici o altă ierarhie omenească, oricare ar fi ea nu le va putea rezolva. Căci pe lângă rolul haric, Biserica mai are și un pronunțat caracter social în sensul că toate problemele vieții sociale găsesc soluții și remedii minunate în spiritul doctrinei creștine. Nu se poate concepe operă de refacere morală, nu se poate vorbi de reconstrucție socială fără ajutorul, concursul și ocrotirea Bisericii noastre străbune. Principiile doctrinei creștine sunt surse inepui-

zabile în ascensiunea popoarelor pe căile culturii. În consecință și activismul Bisericii să fie interpretat în sensul că ea nu se poate retrage din fața vieții sau a neglijenței cerințele superioare ale ei. Scopul Bisericii e de-a menține mistica flacără a credinței, scoborându-se în vâltorile vieții nu cu intenția de a umaniza idealurile transcendente ci spre a sfinți și diviniza idealurile umanității.

Restaurați deci idealul religios, faceți din el ca și în trecut dreptarul vieții noastre, căci zilele critice ale poporului nostru, care în decursul veacurilor s'a contopit cu credința și morala creștină, se datoresc faptelor noastre ce nu mai izvorăsc din adânci convingeri religioase.

Introducând idealul religios în viața noastră, el va elimina din mijlocul poporului nostru internaționalismul fără frica de Dumnezeu, fără Patrie și fără orice căpătâiu.

PETRU TOMA.

Inmormântarea profesorului I. St. Paulian.

Cum am relatat în numărul nostru trecut înflăcărutul român și bunul ortodox, profesorul Ion St. Paulian dela Turnu Severin s'a stins din viața Joi în 6 August 1936. Corpul neînsuflețit al marelui dispărut a fost așezat, amăsurat uzului în catedrala Grecescu, unde s'a și săvârșit prohodul Sâmbătă în 8 August 1936 orele 3 d. m. Au slujit mulți preoți, în frunte cu protoiereul Pârligras al județului Mehedinți. Au slujit și părintele protopop Iosif Câmpianu, al Mehădiei ca delegat al Prea Sfințitului Episcop Vasile precum și preoții George Tătuca, Dimitrie Popovici, Teodor Șandru, Alexandru Darabanțiu și Constantin Vladu din eparhia noastră. A făcut escelentă impresie participarea corului Reuniunii noastre de cântări din Caransebeș, care a cântat duos responsoriile dimpreună cu corul „Doina“, o splendidă creațiune a ilustrului defunct.

Actul înmormântării a fost o puternică manifestație de doliu nu numai a fraților noștri severinieni, cari au luat parte în număr impozant, ci și al Banatului, reprezentat în special prin solii Caransebeșului. În numele provinciei noastre a vorbit dl Dr. Cornel Corneanu, a cărui cuvântare o publicăm mai la vale.

Pentru serviciile ce profesorul Paulian le-a adus bisericii bănățene și pentru colaborarea cu care a onorat ani dearândul și organul nostru, îi datorăm recunoștință și îl însoțim pe calea veșniciei cu adânci regrete.

CUVÂNTAREA

dlui Dr. Cornel Corneanu rostită la înmormântarea profesorului Ion St. Paulian dela Turnu Severin din 8 August 1936.

Indurerată Doamnă, îndoliați creștini,

Pe crucea Golgotei lui Ion St. Paulian armata cutropitoare a dăltuit în primăvara anului — 1917 — înălțătoarea vină: „ai colindat zeci de ani în lung și în lat Banatul și l-ai instigat la răsunărire!“...

După. temnițele ungurești martirul I. St. Paulian primi deci cu resemnare și *deportarea*...

Topirea vieții sale în slujba întregirii îi întărea însă credința, căci prin credință el nădăduia biruința. Indură surghiunul și.... după culmile obidei miji însfârșit răsăritul....

Bătrâna Bahma, încinsă în lanțuri milenare, frânsese zăgazul și după patru decenii Paulian „cu buza arsă îi sărută unda cruntă“ și o trece învingător, fără... pașaport.

Și munții, văile, poienile, presărate cu moaște sfinte, se cutremură și Banatul își primi eroul cu flori, cu cântece și cu liturghii.

Sufletul bănățean, sortit să bazeze acum o nouă invazie, îi cânta doxologia: „mărire ție celui ce ne-ai arătat nouă lumină“....

Pentru această *statornică arătare*, apoteozată în fapături istorice, Banatul desrobit i-a țesut giulgiul curat al recunoștinței. În el îl înfășoară și astăzi, când schinteia dumnezeiască ce i-a călăuzit cei 72 de ani pilduitori și roditori în această fâșie de pământ strămoșesc, se încadrează senină și cucernică în oștile cerești ale întâptuirilor bănățeni, alături de cari „lupta cea bună a luptat, călătoria a săvârșit, credința a păzit. Deacum i-s'a gătit și lui... cununa dreptății“ (I. Tim. 4, 7—8).

Pe zleamănuțului celui ce iluminat de nebănuite elanuri și învolburat de fiorul divinelor îndemnuri neînterupt a mobilizat sufletele noastre, dogorâte și ferecate de opresiune, cu vraja cuvântului său într'aripat și cu farmecul cântecului său vestitor de furtună, noi bănățenii îi dăltuim în această mărită zi a spiritualizării sale celei vecinice, epitaful cules chiar din versurile sale eroice:

„De veacuri fost-am asupriți

Căci toți pământul ne-au râvnit

Dar cum venit-au s'au întors....

Și rușinați s'au potolit“.... („Din sufletul neamului“ Versuri de I. St. Paulian).

Generația luptătoare de ieri și de astăzi a Banatului, cu oamenii săi de muncă și de simțire, de cinste și de entuziasm, te ferecește acum prin mine, neasemuit gigant al conștiinței naționale și sincer și întremător unificator de neam

întregit, care jumătate de veac i-ai fost făclie de lumină și pârghe de înălțare și în ascensiunea-ți spre eternitate noi te însoțim cu troparul izbândeii și mărireii bănațene turnat în stiluri de fratele tău de Cruce Ion Vidu:

„Erou ai fost și o să mai fie“...

Dragii mei frați severineni, împlețiți lacrimile voastre de întristare cu cele ale plânsului nostru amar, căci Ion St. Paulian le-a binemeritat cu prisosință.

Precursor al *activității* politice din Banat, el înfinge la sf. Gheorghe din 1902, în Caransebeș și în Lugoj, drapelul „Doinei“ solidarității naționale din istoricul Banat oltean și timișian. Generator de inepuizabilă vigoare daco-romană descălecările sale prilejuiesc valuri de entuziasm, ce transformă integral climatul simțirii românești între bătrânul Nistru și Mureșul bălai.

Și vine tot cu doinitorii săi și la Rusaliile lui 1914 pentru cuminecarea noastră comună cu suferințele neînchipuite ale desăvârșitei cutropiri, ce trebuia să premeargă ...învierii.

Generalul bănațean Ion Dragalina proptit de el, — animatorul său de totdeauna —, străfulgeră de pe Alion în bezna desnădăjduirii noastre, măcar și numai pentru o zi răsăritul învierii.

Și au urmat iarăși ani și mai grei de sălbatecă obidă.

„Trecut-a însă umbra legii și Darul a venit“, însoțit și de I. St. Paulian, *desrobitorul duhovnicesc al Banatului*. Neostenitul drumet trece din nou bătrâna Cerna, ca să pregătească acum calea desăvârșitei *contopiri sufletești*, cimentul consolidator al Țării întregite.

Cunoștea acest drum al victoriilor bimbilare, pe care îl călăuzise încă la 1880 doctorul Alex. Popovici al Băilor Herculane. În această epocă de 56 ani, în care a înflorit epopea neamului, a rodit îmbelșugat pentru Banat și viața lui Paulian. Nici o manifestație națională, culturală, socială sau economică nu s'a desfășurat în provincia noastră fără prezența sa activă. Cântă în strană, cuvântă la întruniri, conferența în șezători, scria în gazetele și revistele noastre, deplasa utilizând toate mijloacele posibile, echipe de elevi ai liceului ce poartă numele plămăditorului acestor plaiuri românești, creiând unde nu te așteptai tranșeie ireductibile de înflăcărât naționalism. Iar când frontiera îi opera trecerea, plâsmuirile sale artistice, rupte din sufletul său de Prometeu încătușat zdrobeau Alionul și oțelau rezistența.

Fie ca românismul său înegalat și ortodoxismul său temeluit pe cunoașterea perfectă

a dumnezeieștilor învățături, evidențiate prin permanentă mucenicie, să rodească și după săvârșirea sa, fapte pilduitoare pentru generația de azi și pentru cea de mâine.

Din pragul slăvitului său asfințit, ce îi-l prevestea bătrânețele-i împovărate de chinuri și suferințe, el își difuză evangelia înfrățirii: „Sus inimile scumpii și bunii mei frați! Să iubim unul pe altul, *ca într'un gând să mărturisim*“.

Iată, fraților, pentru ce ne despărțim de el cu inima zdrobită, *dar hotărârea neînfrântă de a rămâne totdeauna credincioși acestei evanghelii mântuitoare de neam*.

Este unica cale, ce duce la cinstirea memoriei sale, atât de scumpă nouă, bănațenilor.

Fie-i țărâna ușoară și veșnică-i fie pomenirea!

Biserică și Școală românească.

Indeobște este cunoscut că la noi românii în trecut învățământul religios și în genere toată știința de carte erau predate în tinda bisericilor, ca mai apoi, după glasul arhanghelului românesc *Gheorghe Lazăr*, lumina cărții începe să licărească în cele dintâi școli ale culturii străbune. Glasul apostolic răsuna adânc și învățătorii cei dintâi se așterneau pentru luminarea odraslelor după rânduiala normelor din vechile școli bisericesti. Din aceste școli au eșit bărbați de valoare, cari și-au pus sufletul pentru Neam, bărbați cari au ținut tradiția poporului și au cinstit învățământul religios și biserica strămoșească, dându-le totdeauna loc de cinste.

Dela o vreme încoace ni-e dat să vedem, cum curente și idei pe lângă greșite dar și pătimase, au început să apuce în vârtejul lor nebun și capetele tulburi ale multor diriguitori români, cari ici colo încearcă să lovească în ceea ce națiunea noastră — atât de trudită și nenorocită în trecut — are mai sfânt și mai scump. Dintr'un spirit de imitație aceștia au început a se cam debarasa de lumina cea dătătoare de viață sănătoasă, care a fost și este „*legea românească*“.

Legea românească da! Sunt cuvinte simple, însă atât de tari, încât ele rostite din gura țărânului român de dincoace de munți erau isbitura pumnului, pe care ungurii o primeau în față. Prin aceste cuvinte am rezistat, fiindcă erau zidite la temelia sufletească a Neamului românesc, și de aceia atâtea veacuri dearândul nimic n'a putut surpa această temelie dreaptă și sănătoasă. Se știe că *ateismul practic ca și cel teoretic* a luat naștere în Franța după revoluția franceză,

având ca urmare creșterea unui tineret francez, într'o școală fără religioasă, în locul căreia s'au introdus sisteme filosofice diferite, fie *positivismul lui Auguste Comte, fie teoria darwinistă, fie hegelismul.*

Invățătorimea franceză carea aderat la această schimbare, adoptă materiasmul ateu cunoscut prin deviza de pomină „nici Dumnezeu, nici stăpân”. La fel în Spania, pentruca azi acest popor să fie teatrul războiului civil la care asistăm.

O revistă franceză iată ce spune privitor la aceasta: „*Adevărații vinovați ai ivirii anarhismului spaniol sunt educatorii poporului spaniol. Ei singuri poartă toată vina pentrucă au uitat și nici n'au vrut să spună școlărilor lor, că afară de această viață pământescă mai este și o alta, că afară de judecata omenească este și judecata dumnezeiască.*”

Francmasoneria aceasta sub haina comunismului, iată își dă astăzi roadele, asmuțind popor contra popor, pentruca în umbră hidra să rânjească satisfăcută.

De când și de câte ori Biserica noastră strigă în urechile cărmuitorilor pericolul ce și-a făcut cuib și la noi? Și ne doare că mai marii zilei, cei chemați să păzească așezămintele sfinte, moștenite dela strămoși, nu protestează, ci cu un desinteres păcătos trec cu vederea acest import clandestin, chiar atunci când în atâtea școli ale statului în fiecare zi se descoperă nuclee comuniste.

O să ajungă timpul când o să asistăm la descoperirea de cuiburi comuniste și în școlile primare!...

Pururi protestăm, dar glasul nostru nu este auzit. Dacă lucrăm pentru Biserica națională, dacă lucrăm pentru Școală, lucrăm pentru Țară, căci fără de aceste două „*nimic nu s'a făcut din câte s'a făcut.*”

Am ridicat glas contra rătăcirilor sectare și nimenia nu ne ajută, ci suntem lăsați la discreția acestor dușmani răutăcioși, cari iau în bătae de joc tot ceace este românesc pentru noi. Nimeni nu poate spune că preoțimea așteaptă totul dela conducătorii politici. În numele acestei preoțimi pe deplin conștiente de misiunea ei apostolică, poftesc pe oricine ce nu este lămurit, sau se îndoește despre munca noastră pastorală, fie la amvon, fie la catedră în școală, să pogoare între noi fie la orașe fie în sate.

Dela conducătorii politici și administrativi noi nu ne așteptăm apărarea dogmelor, ci cerem scutirea bisericii strămoși de obrăsnicia acestor sectari, de cari oricine a avut de a face cu ei, s'a putut convinge despre *internaționalismul ce-l profesează prin bârfele, răutatea intențiilor și cu deosebire prin fățărnicie.*

Dela conducătorii noștri politici și administrativi așteptăm altceva să nu se institue *primari bapțiști* într'o comună, de pildă ca *Buchin*, care e destul contaminată de rătăcirii sectare. Ce ajutor ai dat tu administrație politică bisericii și școlii de acolo, când ideii românești și naționale, ce se trudesesc s'o țină trează, îi pui în coastă pe omul desbinărilor și dușmanul patriotismului sfânt al Națiunii?

Oare să nu fi găsit conducerea politică a județului alt gospodar, fiu al Bisericii ortodoxe, vrednic pentru astfel de demnitate?!

Ce va fi mâine cu biserica, cu școala și în general cu cultura Neamului românesc, dacă nu vom fi puși la adăpost, dacă învățătorimea se va adăpa tot mai mult la izvorul științelor inspirate de internaționalism, iar cultura va fi propagată prin scriitori, ca *Honigmanii dela Dimineața* și alți de talia lor. Șovinismul și egoismul nu ni-se poate imputa. Dar nici internaționalismul atât de pistriț, ce ni-se recomandă cu atâta stăruință de unele glasuri de sirena, nu-l putem adopta.

Biserica românească și școală românească, iată ce vrem noi. Vrem o cultură a noastră pe care să o dezvoltăm în conformitate cu ființa noastră etnică.

Nu ne trebuie să importăm idei aduse de cei răi și vicleni.

Ne avem un trecut, ce ne face cinste. Din el să ne adăpăm și legătura cu el s'o păstrăm.

Pr. D. V. Anuțoiu.

Fiscul — Impozitele.

Echivalent, agricol, profesional, taxe etc.

În numărul trecut, am făcut o considerațiune generală asupra preotului față de fisc. Cum unii se lasă în voia sortii, plătind sume fantastice, deși o parte din acestea sunt, ca așezare *ilegale și imorale*. Cum alții după primele încercări de apărare părăsesc terenul de luptă și în fine alții — cei puțini — cari au rezistat și au câștigat lupta, se retrag mulțumiți că și-au apărât cu succes *interesul*.

Partea dureroasă consistă în faptul, că o sentință favorabilă în materie de impuneri relativ la averile bisericesti și venitele preotului, ca sesiune și stolă, fiind de un interes general pe tagmă și instituție, nu este îngăduit a fi închisă într'un egoism, ci trebuie dată tuturor spre folosință când va fi cazul.

Să luăm o impunere ca un tip

Sesiunea parohială I. Vrani Nr. c. 146. Rol Nr. 112 constatătoare din 30 jug. arabil și livezi clasificată după cum urmează:

2	jug. cl. I.
4	„ cl. II.
7 ¹ / ₂	„ cl. III.
8	„ cl. IV.
4	„ cl. V.
4 ¹ / ₂	„ cl. VI.

I. Stat: agricol, adiționale și drum.

Conform calculației fiscalului cele 30 jug. de mai sus aduc un venit de 14.256 lei. După acest venit sesiunea este impusă la: agricol, adiționale și drum cu 2927 lei.

II. Echivalent.

Cele 30 jug. sesiune sunt evaluate la 600.000 lei (adecă 20.000 lei un juger), după care, dela 1931 până în 1935, s'a plătit impozit echivalent anual 2150 lei.

III. Profesional.

După un venit de 3200 lei, impozitul este de 446 lei.

IV. Comună, taxe și cotizațiuni.

După venitul agricol de 14.256 lei, a fost impus la 3240 lei.

V. Venitul profesional de 3200 lei a fost impus la 496 lei.

Așadar impozitele pe sesiunea și venitul de mai sus sunt la oaltă: 9253 lei.

Situația din Vrani, cu mici diferențe de sume, ar putea să fie o situație generală. Deci un venit stabilit de fisc la 17.450 lei, va trebui să suporte anual, un impozit de 9.253 lei.

*

În fața acestui tablou oricât de ignorant vei fi, poți rămâne indiferent cel mult 2—3 ani. Plătești cu resemnare, până când vei constata că, nu mai poți suporta. La dezastruosul bilanț al deficitului, te întrebi: de unde și până când? De sigur în fața fiscalului aceste întrebări sunt de natură pur sentimentală. Nici nu ești crezut, nici nu poți convinge.

Fiscalului — pašalâcului turcecs — va trebui să dai articole și paragrafe de lege să-l convingi, că ceace cere este ilegal și imoral.

La fisc, supremul argument este: **decizia, sau ordinul Ministerului de finanțe; în al doilea rând legea și paragraful.**

Fiscul, nu este un seismograf de precizia timpului modern. El înregistrează mișcările preocupărilor, în decade. Ceasurile, minutele și secundele la fisc, sunt noțiuni abia din domeniul experiențelor de laborator.

Din aceste considerațiuni cu agenții, controlorii și alte organe ale fiscalului, nu poți sta de vorbă dela an la an, asupra unei situații noi create, asupra unei realități impozabile. Pentru ca să-i convingi trebuie, musai, să ai fie o sentință judecătorească, fie un ordin al Min. de finanțe. Altcum ai acelaș venit ca acum 10—20—30—50—100 ani.

(Urmează)

Pr. Traian Constantin.

Vizitații canonice în Ramna și Barbosul.

Duminecă în 2 August a. c. P. Sfințitul episcop Vasile a vizitat comuna Ramna.

La intrarea în comună a fost întâmpinat de notarul, primarul și consiliul comunal. Intrarea în comună avea aspect de mare sărbătoare. Casele frumos decorate, dangătul clopotelor dela cele 2 biserici, bubuitul trascurilor anunțau sosirea Arhiereului. În fața bisericii greco-catolice preotul H. Vezoc în fruntea credincioșilor săi, salută pe urmașul Sfinților Apostoli, celce duce pacea duhovnicească între creștinii, care voesc să trăiască în Hristos.

La câțiva pași părintele T. Bucșa bineven-tează Arhiereul, care vine pentru prima oară în comuna Ramna.

La Sf. Liturghie pontifică P. S. Sa, încon-jurat de: protopresbiterii R. Ancușa, cons. ref. eparhial, Dr A. Mihaescu al Logojului, preoții Aidan, Stoian, Bucșa, Muntean, diaconii T. Roșca și P. Lăețiu.

La Priceasnă P. S. Sa esplică credincioșilor, de ce este Biserica ortodoxă cea adevărata apo-stolică, neputând fi tăgăduit acest adevăr. Com-bate apoi relele sociale, ce nu cadrează cu învă-țătura Bisericii apostolice.

Responsorile liturgice le-a dat într'o formă impunătoare corul mixt de acolo, condus de harnicul învățator I. Dragoescu.

După masă s'a săvârșit vecernia în comuna *Bărbosul*, fiind întâmpinați din departe de un frumos banderiu. Preotul locului P. Coste împărtășește bucuria credincioșilor de a primi pentru prima oară arhiereu în satul lor izolat și cu comunicație foarte anevoiasă.

După vecernia săvârșită de acelaș sobor, P. S. Sa îndeamnă credincioșii să se apropie tot mai mult de sf. biserică, căci ea este cel mai bun preten al omului și în viață, oferindu-i toate darurile cele folositoare și după moarte rugându-se pentru el.

P. S. Sa se reîntoarce la reședință însoțit de păr. consilier ref. ep. R. Ancușa și diaconul T. Roșca.

Rap.

No. 28/1936.

Raportul general

al Consiliului eparhial al F. O. R.-ului, către adunarea generală din 26 Iulie 1936 ținută în Bozovici despre gestiunea secției Caransebeș din anul 1935/1936.

Onorată Adunare Generală,

În cel al treilea an al ființării F. O. R.-ului nostru eparhial ni-a succes să determinăm obștea creștinilor dreptmăritori din biserica bănățeană, să cinstească vieța roditoare și tăptuirile epocale ale episcopului restaurator Ioan Popasu prin veșnicirea sa în bronz în centrul episcopiei noastre. Sfințirea acestui monument s'a săvârșit de Înalt Prea Sfinția Sa părintele mitropolit Dr Nicolae Bălan, asistat de Prea Sfințiii episcopi Dr Vasile Lazarescu și Dr Andrei Magier în cadrele înălțătorului praznic de comemorare a reînvierii venerabilei noastre vlădiciei.

Comitetul central al F. O. R.-ului a onorat strădaniile noastre în a face roditoare prin fapte credința strămoșească și în a exterioriza recunoștința generației de astăzi față de marele ierarh, realizator de vieță națională și ortodoxă în Banatul cutropit secole de-arândul de străine graiuri și străine învățături.

Și astfel cel al treilea congres general al F. O. R.-ului, după Clujul universitar și după Sibiiul ortodox s'a ținut în zilele de 5, 6 și 7 Octombrie 1935 în Caransebeșul nostru bănățean. Acest congres a încadrat în hotărârile sale și executarea integrală a testamentului fericitului mitropolit Andrei Șaguna privitor la reînființarea episcopiei Timișorii și la intensificarea slavei sfinte și străbunei Cruci a Caransebeșului.

Dar sărbătorile noastre au fost cinșite și de soboarele Asociației clerului Andrei Șaguna din mitropolia Ardealului și Banatului și Asociației învățătorilor din Banat. Preotul și învățătorul, ieșiți din Institutul teologic și cel pedagogic al lui Ioan Popasu s'au înfățișat, cum le-a fost fundamentată educația și cum le-a tras Mântuitorul sublima-le chemare de difuzori ai credinței și ai slovei românești, și la aceasta prăznuire, ogorând împreună în agrul salvator de suflete al lui Hristos.

Figura roditoare prin secole a lui Ioan Popasu a fost cinșită cu acest prea fericit prilej și de liceul Traian Doda, — a cărui înfăptuire și ierarhul intelectual îndrăznește să-o întrezărească, — prin inaugurarea noului său internat, împodobit cu crucea dreptmăritoare.

Relieviile sfinte ce ne-au rămas dela fericirii noastre precursuri presărate din belșug în întreg cuprinsul diecezei au fost colecționate cu migală și depozitate în Muzeul eparhial, cel dintâi în mitropolia noastră, a cărui ființare oficială a înmugurit cu entuziasm în cea a treia zi a prăznuirii.

Recunoștința eparhială a încununat cu acest prilej și mormântul prea fericitului între fericirii ortodoxiei bănățene, pe cel al a. hierelui Filaret Musta, contopit cu viața restaurată a episcopiei noastre. Crucea de marmoră sfințită și ea tot în aceeași zi, miruitoarea trecutului vestește viitorimei deviza ce i-a animat viața: „Lupta cea bună am luptat, călătoria am săvârșit, credința o am păzit. De acum mi s'a gătit mie cununa dreptății“. (II. Timotei 4 v. 7-8).

Dar F. O. R.-ul, regenerat și de vigoare bănățeană, a fundamentat la îndeplinirea celor 70 de ani de restaurată vlădicie românească, renașterea ortodoxiei bănățene, pe care România întregită o dorește aici creatoare și roditoare.

Datorăm mulțumiri Prea Sfințiilor noastre ierarhi și clerului de sub stăpânirea lor; Onor-Guvern, reprezentat prin dl ministru al cultelor Al. Lapedatu și prin dl ministru al culturii poporului, Dl Dr C. Angelescu și învățătorilor din subordinea lui; Academiei Române, reprezentată prin dl Mihail Manoilescu; președintelui general al F. O. R.-ului dl profesor Dr Sextil Pușcariu și colaboratorilor săi din consiliul general; corurilor, fanfarelor, asociațiilor religioase, în frunte cu Oastea Domnului, celor culturale, în frunte cu Astra, Asociației Culturale din Banat și miilor de intelectuali și fruntași ai satelor, că au proptit prin prezența și îndemnuirile lor această renaștere, prea de mult așteptată, a Banatului.

Monumentul episcopului Ioan Popasu este rezultatul trudei consiliului eparhial al secției Caransebeșului și al contribuției clerului și poporului dreptcredincios din eparhie, care a recoltat suma de Lei 153.065.— Jertfa, asemănătoare celei a lui Avel, fie bine primită de bunul Dumnezeu!

Cercurile protopopești au sporit cu cel al Bisericii-albe, organizat la *Sasca-montană* în 5 August 1935 cu prezența activă și cu binecuvântarea Prea Sfințitului episcop Vasile, de secretarul secției, dl Nicolae Cornean, și cel al *Bocșei*, organizat la 11 August 1935 de însuși președintele secției, dl Dr Cornel Corneanu. Aceste organizări, săvârșite în duh creștinesc și cu ales fast bisericesc au prilejtit numeroase

asistențe din Valea Nerganului și din cea a Bârzavei clipe de reconfortare duhovnicească.

Datorăm organizații speciale, deși Statutele nu le prevăd, Almăjului, Crainei, văii Bârzavei și Timișului... viitoare centre de viață spirituală, ce trebuiesc încadrate în tracte protopresbiterale. Și le vom da, căci ni le cere ortodoxia bănățeană activă și realizatoare.

Publicațiunile secției noastre au sporit cu broșura comemorativă No. 7, „Ioan Popasu“, scrisă din prilejul serbărilor dela 5-7 Oct. 1935 de dl consilier Nicolae Cornean; cu lucrarea înregistrată în biblioteca F. O. R.-ului nostru eparhial sub No. 8, „Biserica Banatului“ a dlui Dr Cornel Corneanu; cu strălucita conferință, pe care dl prof. universitar Mihail Manoiilescu a ținut-o la congresul general al F. O. R.-ului din 6 Octombrie 1935, „Românism și ortodoxism“, și care este a 9-a publicație a noastră, și în fine cu seria a doua a cuvântărilor președintelui nostru, dl Dr Cornel Corneanu, ținute în cadrele F. O. R.-ului: „Pe urmele Domnului“ și „Crestinismul ca forță socială“ de dl Petru Toma exactor eparhial, aceasta e a 11-a broșură de propovăduire a mesianismului întremător în raza activității noastre.

(Urmează)

ȘTIRI

Echipa Regală din Târnova, după corespondența unui teolog echipier, e de toată lauda. Grupați în jurul celor doi preoți, echipierii ajută la combaterea relor religioase și sociale încuibate în comună. Deasemenea ei dau ajutor și fac multă propagandă la restaurarea vechei biserici din această mare comună.

Școală de conducători de cămine culturale organizează Echipa Regală din Glimboca. Deschiderea se face azi, 16 August, iar cursurile au durată de 10 zile. Inscrierile se fac în Glimboca la conducerea echipei sau la revizorul școlar din Logoj. Casa și masa cursiștilor costă 30 lei la zi pentru o persoană.

Șezătoare culturală. Duminecă în 9 a. c. orașul Caransebeș a fost anorat de societatea scriitorilor bănățeni „Altarul Cărții“. În cadrele cursurilor de vară a Asociației învățătorilor din jud. Severin, scriitorii bănățeni au ficsat o șezătoare culturală în orașul nostru.

Dl ing. Andrei vice primar și Dl subrevizor P. Jumanca, ca președinte al Asociației, au bineventat scriitorii bănățeni.

Poetul Poiană-Năsturaș, evocând numele primilor pioneri ai culturii bănățene, trece în revistă realizările cu care au contribuit acești scriitori la literatura românească.

Au cetit din scrierile lor următorii literați bănățeni: Popiți, Mugur, M. Cerna, Gh. Cătană, Grozdea, Gh. Bălțean, Atanasiu, Poiană Năsturaș, Bugărin, Coman și Dion Mardan.

Corul Asociației învățătorilor, condus de prof. D. Cusma a executat frumos câteva cântece bănățene.

Comitetul F. O. R.-ului din cercul protopresbiteral Bozovicu se completează cu următorii membri omiși din lista trimisă nouă: Eftimie Gherman, Lăpușnic, Danilă Pestrilă, Șopotul-vechiu, Ioan Smeu și Nicolae Olariu din Bozovicu.

Anunț. Înalt Prea Sfințitul Părinte Patriarh Miron, ca președinte al Sfântului Sinod, cu ordinul Nr. 536 din 28 Martie 1933, face cunoscut, că — în conformitate cu hotărârea Sfântului Sinod permanent, ținut în 13 Martie 1933, a recomandat preoților, prin Chiriarhi și Revista Bisericească Ortodoxă Română, spre folosit ca material auxiliar didactic pentru predarea Religiei în școala primară „Curs de Catihetică sau Metodica Religiei“, întocmit de Dr. Petru Barbu.

Caransebeș Tipografia Diecezană, 1933. Prețul Lei 60 și se poate comanda la toate Librăriile din țară.

La procurarea mai multor exemplare dela autor, se dă Rabat 25%.

Nr. 4782 Sc 1936.

CONCURS.

Tinerii cari doresc să fie primiți în școala eparhială de cântăreți din Caransebeș să înainteze la Consiliul eparhial cererile lor timbrate în regulă și însoțite de următoarele documente:

- 1). Extras de botez.
- 2). Certificatul de absolvire a cel puțin 4 clase primare.
- 3). Atestat de moralitate dela Oficiul parohial și
- 4). Certificat medical eliberat de medicul Dr. Tiberiu Ionescu din Caransebeș. Acest certificat îl vor produce numai cei cari se înscriu întâia oară în școală.

Spre orientare comunicăm, că în școală se primesc tineri între 18-25 ani, iar în cazuri bine motivate și sub această vârstă.

Toți elevii sunt obligați a locui în internatul școlii.

La înscrierea în școală fiecare achită taxa de 100 Lei pentru înscriere.

Pentru internat taxa este de 3600 Lei anual, care se plătește în trei rate de câte 1200 Lei, anume: una la înscrierea în școală a II-a la 7 Ianuarie 1937, iar a treia la 10 Martie 1937.

Orice absență justificată nu scutește dela plata vre-unei părți a taxei de întreținere.

Elevii au să aducă cu ei rufăria de pat și tot ce e necesar la o școală cu internat.

Cursurile încep la 1 Noembrie 1936.

Caransebeș, în 25 Iulie 1936.

Episcopul diecezan: † VASILE.

„BANCA GRANIȚEI“ soc. anonimă Caransebeș.**Contul Bilanț la 30 Iunie 1936.**

Activ. Cassa: a) Numerar efectiv Lei 1.176.897.— b) disponibil la B. N. R. Lei 5.379.— Disponibil la bănci în țară Lei 84.900.—, Portofoliu de titluri românești: a) titluri cotate la bursă v. n. 60.000 Lei 60.000.— b) titluri necotate la bursă v. n. 140.000 Lei 50.000.— Portofoliu de scont plătit în țară: a) cambii fără garanții speciale Lei 498.900.— b) cambii garantate cu ipoteci Lei 770.540.— Din portofoliul de mai sus se află reescontate plătit în țară total Lei 19.000.— Debitori: din țară a) debitori fără garanții speciale Lei 360.119.— Debitori beneficiind de legea lichidării datorilor agricole din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă) Lei 5.131.743.— Imobile: a) necesare comerțului propriu Lei 800.000.— b) alte imobile Lei 500.000.— Mobilier Lei 1.— Conturi diverse Lei 39.528.— Cheltuieli: Salarii și spese Lei 154.650.— Impozite Lei 12.844.— Dobânzi la reescont Lei 177.— Total: Lei 9.645.672.—

Pasiv: Capital social Lei 3.000.000.— Fonduri de rezervă: a) rezerva legală Lei 300.000.— Fonduri de amortisment a) pentru creanțe dubioase Lei 720.000.— Depuneri spre fructificare pe livrete de economii a) din țară pe termen Lei 5.073.435.— Creditori a) din țară pe termen Lei 6.397.— Angajamente de reescont a) la B. N. R. 7.000.— b) la alte bănci Lei 12.000.— Conturi diverse Lei 184.233.— Conturi tranzitorii Lei 113.383.— Beneficiul brut: transpus din anul 1935 Lei 16.350.— dela cambii de bancă Lei 59.229.— dela cambii ipotecare Lei 120.565.— dela debitori Lei 7.013.— dela imobile Lei 15.000.— dela titluri Lei 4.800.— dela diverși Lei 6.267.— Total Lei 9.645.672.—

Conturi de ordine: Debit: Cauțiuni statutare Lei 378.000.— Efecte comerciale în gaj Lei 156.000.— Ipoteci și garanții diverși Lei 6.098.369.— Titluri în gaj Lei 196.360.— Efecte reescontate în conversiune Lei 1.283.950.— Total Lei 8.112.679.—

Credit: Deponenți de cauțiuni statutare Lei 378.000.— Deponenți de efecte comerciale în gaj Lei 156.000.— Deponenți de ipoteci și garanții diverse Lei 6.098.369.— Deponenți de titluri în gaj Lei 196.360.— Angajamente de reescont în conversiune Lei 1.283.950.— Total Lei 8.112.679.—

Caransebeș la 30 Iunie 1936.

Consiliul de Administrație,
Comitetul de cenzori.

Comisiunea pentru desbaterile posesiunilor factice din com. Rusca-Montană.

Nr. Pres. XIV. A. 19/6. 28 Iulie 1936.

Publicațiune.

În baza ordinului Ministerului Justiției, direcțiunea judiciară Nr. 71907 din 27 Iulie 1936 s'a ordonat procedura prevăzută de legea XXIX: 1892, privitoare la înscrierea drepturilor de proprietate a posesorilor de fapt, așa după cum dispun legile XXIX: 1886, XXXVIII, 1889 și XVI: 1891, asupra tuturor imobilelor comunci Rusca-Montană, Jud. Severin, din circumscripția Judecătoriei mixte Caransebeș.

Potrivit acestora, se invită:

1. Toți locuitorii cari vor să facă cereri motivate asupra înscripțiunilor funduare, să se prezinte în ziua

pentru care vor fi citați înaintea comisiei, în localul primăriei com. Rusca-Montană, cu actele pe cari își bazează cererea.

2. Și în fine, toți aceia cari formulează pretenziuni de drept de proprietate asupra vre-unui imobil, dar nu posedă acte proprii pentru intabulare, trebuiesc așa aduna dovezile și datele prevăzute de art. 15—18 al. 5—7 din legea XXIX: 1886 și art. 9 din legea XXXVIII: 1889, cu cari urmează a se prezenta în fața Comisiunii pentru susținerea drepturilor lor, sau a produce o declarațiune de recunoaștere și consimțire a proprietarului prin improprietărire transmițent, contrar nu își vor putea valorifica drepturile lor pe această cale.

Caransebeș, la 28 Iulie 1936.

M. Stoicescu

Judecător.

Aj. director c. f.

I. Ioanșiu.

Licitație minuendă.

Pe baza aprobării Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4791/1936 se publică licitație pentru pictarea bisericii din *Poiana*.

Prețul exclamării este 30.400 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune 10% vadiu din prețul exclamării care se va restitui după colaudare.

Licitația se ține în 30 August 1936 la 11 oare a. m. în școala primară din *Poiana*.

Planul și devizul se pot vedea la oficiul parohial.

Spese de deplasare nu se dau.

Spescele cu facerea devizului, contractele și timbrele le suportă pictorul întreprinzător.

Contractul devine obligator pentru antreprenor după semnare iar pentru biserică după aprobarea Ven. Consiliu Eparhial.

Pictorii să aducă modele de pictură.

Consiliul parohial își rezervă dreptul a da lucrarea pictorului în care va avea mai mare încredere.

Preot D. V. Anuțoiu

președinte

Ion Stanciu

secretar

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

Brâne preotești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile
de vânzare la **Librăria diecezană.**